Les Lletres i les Arts

PANORAMA UNIVERSAL DE LES ARTS

No volem que en aquests *Panorames* passi desapercebuda una commemoració d'una importància tal com és la del tercer centenari de la mort d'una de les personalitats més populars entre els mestres de la gràfica: Jacques Callot, que fou una de les darreres personificacions de l'esperit de la vella França que creà el Gòtic, abans que aquest fos submergit pel cesarisme llatinitzant de Lluís XIV. No cal, creiem, que ara fem ací la relació més o menys detallada de la seva aventurera existència, puix que ja hi ha biografies accessibles a tothom, on pot trobar-se, com és ara el cas per les escrites per Màrius Vachon o Edmond Bruwaert. Volem fer remarcar, però, com Jacques Callot no solament és, per "La "La Fira de la Imprunetta" i per "Les temptacions de Sant Antoni", tant la dita de Florència com la de França, quelcom així com el darrer brot d'una branca que té el seu origen en Hieronjmas van Aken datt el Boshc i en Breughel el Vell, sinó també com un precursor del Goya per les seves "Misèries de la guerra", sense deixar de banda que a la seva figuració de "El martiri de Sant Sebastià", per exemple, solament se li pot posar al costat la de Gustau Moreau, tant pel sentit místic com per la solemnitat espaial o bé que el seu "Pas de la mar Roja" anuncia ja aquelles representacions de rares caravanes, enmig d'immensos horitzons gravades pel rar i interessant Rodolf Bresdin.

Ja que acabem d'assenyalar una commemoració recent, no estarà fora de lloc que ara esmentem l'exposició que aplegà la totalitat de l'obra del vell mestre Adolf Hölzel, que morí el 17 d'octubre darrer i que hom celebrà a la Kestnergesellschaft de Hannover. Aquest pintor jugà, pel seu variadíssim desenvolupament, un paper força important en l'evolució que menà des del diguem-ne realisme d'un *Paisatge* de l'any 1874, fins a l'expressionisme abstracte de les seves darreres obres. Una altra exposició interessant fou la celebrada darrerament a París per l'Associació d'Estudiants Protestants, en la qual s'han pogut veure aplegades nombre de produccions de Frederic Bazille, que morí als 29 anys en la guerra franco-prussiana del 1870-71, i que, així com Adolf Hölzel jugà un paper d'importància en l'esdeveniment artístic més essencial del segle present, o sigui l'*Expressionisme*, aquest el representà en el del segle passat: és a dir, en l'*Impressionisme*. En considerar la seva obra, allò que es fa més albirador a la primera ullada és que, en contrast amb la vivacitat i la vibració que és allò que més caracteritza els seus companys de tendència, les pintures de Frederic Bazille són d'una gravetat i d'una ponderació tals com solament es troben en Paul Cézanne.

Alguna cosa d'aquestes gravetat i ponderació posseeixen innegablement els quadres exposats a l'"American Women's Club", també de París, per Maurice Asselin, el mestre de les acusades i íntimes harmonies tonals que, per això no té res d'estrany que hagi escrit que: "Si és que estimeu verament la pintura no li demanareu pas que sigui *solament* una decoració per a les parets de la nostra llar, sinó que primerament sigui un *aliment* per a la nostra *vida interior*." Malgrat aquesta declaració, hem de confessar que l'encís íntim d'aquestes pintures d'Asselin el trobem un xic massa estret i reclòs, massa mancat d'aquell resplendor llunyà dels Rembrandt i Delacroix, que colora les produccions d'Adolphe Beaufrère, que acaba de publicar una "Petite suite algerienne", sèrie de 12 aiguaforts, que ens atrau per una cal·ligrafia dins la seva simplificació acurada, que recorda certes planxes del Brenlin.

Passant ara a les exposicions de conjunts, ens plau d'esmentar que al *Salon de Printemps*, de Brusselles, hom trobà a la "Secció d'Art Monumental" una obra "Crist en dol", de Jean Delville, l'autor de "L'Escola de Plató", que fou un dels més íntegres representants d'aquella manifestació dels temps del Simbolisme que fou el *Salon de la Rose+Croix*.

A Munic cridà l'atenció l'*Exposició d'Artistes de Berlín*, aplegats a la Nova Pinacoteca, i que no mostra cap tendència unitària, sinó una llarga colla de personalitats independents. A nosaltres ens ha plagut força que en una manifestació oficial com és aquesta figurin produccions de representants d'un expressionisme fortament intens i patètic com els Barlach, Nolde, Pechstein, Heckel, Beckmann i Schmidt-Rottluff, davant dels quals la França pot només oposar-hi un Rouault i que evidencia així que en aquell país solament s'ha exiliat aquell racionalisme mecanístic que ens apar ésser un dels símptomes més fatals que sobre la civilització odierna ens ofereix l'art que hom encara anomena *modern*. Una de les conseqüències lamentables de la mecanització esmentada ens l'ofereix la mostra de pintures originals de Th. Fried al "Kunstserein für Böhmen", de Praga, perquè aquestes, disposades d'una manera rígidament implacable, ens mostren com les figuracions humanes esdevenen quelcom de rígid, petrificat i mort en tant que els objectes i instruments prenen una vitalitat sorprenent i enigmàtica que contrasta d'una guisa altament inquietadora amb la manca de vitalitat d'aquelles.

Un artista originari d'aquella part oriental d'Europa, Ymre Goth, ha obert una mostra a les "New Galleries", de Birmingham, les quals produccions, encara que d'un dibuix acuradíssim, són animades per una vitalitat silenciosament continguda que obliguen a què, en comentar-les, hom es vegi obligat a esmentar no menys que Holbein. També de l'Orient, si bé no pas de l'europeu, sinó de l'asiàtic, provenen les produccions exhibides a les New Burlington Galleries", de Londres, en la mostra d'*Art Xinès Modern*, organitzada per Liu Hai-Sou, director de l'Acadèmia de Belles Arts de Xang-Hai, que és un dels pintors xinesos més coneguts i representatius. Ja que esmentem ara les Arts de l'Extrem Orient, no serà gens inoportú que fem un resum de la conferència donada pel Prof. Dr. Emil Preetorius a la Richard-Wilhelm Gesellschaft sobre "L'enigma del visible. A propòsit de la pintura de l'Àsia oriental", en la qual no solament obtingué que els seus oients visquessin a les bases fonamentals de tot art, sinó encara fer comprensibles racionalment detalls de la composició, de la tècnica i de la temàtica. La part més interessant d'aquesta conferència fou segurament quan el Prof. Dr. Preetorius mostrà la diferència fonamental de la concepció d'allò artístic mitjançant la contraposició de bocets o esbossos del Rembrandt, amb pintures extremo-orientals, oferint també una aparença extremada d'abocetament: tant les unes com les altres eren veritablement unes obres mestres realitzades amb un reduïdíssim nombre d'elements configuradors; més així com en el cas de Rembrandt es tractava versemblantment d'estudis o preparacions per a futures pintures, en les produccions extremo-orientals s'oferia el cas de l'exaltació extremada i última d'una facultat de realització, per la qual fins la mateixa Natura era com un ideograma. A propòsit d'això és com el conferenciant arribà a la conclusió que en l'art no era possible cap *principi estructural* sense *objecte natural*, i que creure al contrari fou l'error fonamental de la *pintura abstracta* de la postguerra, així que mentre que el perill per l'art occidental rau en la creença en la llei de l'aparença natural (Naturalisme), el perill de l'extrem-oriental és el Manerisme, el qual, però, mai no ha allunyat l'home de la Natura, per la qual cosa, mai no ha produït efectes destructius i dissolvents, però li ha impedit també que mai no pogués atènyer la tensió dramàtica.

Després d'aquest curt resum de la remarcable conferència del Prof. Dr. Preetorius, acabarem talment com hem començat; és a dir, amb una nova concernent als que hom en diu *vells mestres*. Aquesta nova és que entre les darreres adquisicions fetes per la National Gallery anglesa es compta l'obra d'un mestre que fins ara no estava representat en aquella magnífica col·lecció: el "Crist insultat", d'aquell Hieronymus Bosch, el visionari tan interessant avui, per tal com, per dir-ho amb els mots de Kurt Pfister, que és el qui millor ha interpretat "Les visions de Hieronymus Bosch revelen el paisatge apocalíptic de les darreries de l'Edat Mitjana."

M. A. CASSANYES

Un llibre cada dia

Renaixences

En referir-nos en la nostra nota anterior *Renaixença occitana* (LA PUBLICITAT 6 de juny) al "llibre inèdit" de Pierre-Jean Roudin i que es podria molt bé titular *Renaixences*, ens limitàrem a l'admirable concepció que de la funció expansiva del Catalanisme té el lleial catalanòfil que signa amb aquell pseudònim. Quan Roudin parla, amb justa proporció, de la Renaixença occitana té un interès molt acusat a remarcar l'actualitat del moviment renaixentista literari occità, el qual—diu—data d'un segle.

Blasma Roudin una tendència fosca i anònima a considerar Mistral i els primers felibres com una cosa antiga i passada de moda que cal saludar discretament "a la manera, però, d'aquell qui mira un monument sublim que un no pot pas pensar a utilitzar per a fins moderns. Siguem joves, siguem nous, diuen; no us distragueu amb la imitació d'aquests autors respectables, com fan els escriptors d'Oc, ans passem més enllà i esguardem de cara l'esdevenidor". Nosaltres comprenem, potser millor que Roudin, aquesta tendència de la joventut, i no gosaríem blasmar-la del tot. Si a Catalunya homenatgem Verdaguer no és pas per a bastir davant els més joves un mur que obturi llur camí. És cert, com diu Roudin, que després de Mistral el felibrisme no s'ha aturat. La poesia i la prosa felibresques compten amb noms honorabilíssims que no representen pas un nou floralisme que prospera a l'ombra de cap mestre: el provençal Arbaud, el llemosí Albert Pestor, els llenguadocians Pròsper Estieu i Antoni Perbosc han sabut alliberar-se dels temes més o menys primaverals dels Jocs Florals.

Diu Roudin: "Els poemes més recents de Josep d'Arbaud i de Sulley-André Peyre, per exemple, duen l'empremta d'un simbolisme nostàlgic, voluptuós i subtil, en els quals la inquietud moderna, el nou mal del segle del qual la literatura francesa i la literatura catalana contemporània han donat tants exemples, ve assenyalat per una acuïtat que, tot i ésser discreta, no deixa d'ésser ben significativa. Les poesies d'Albert Pestor, totes les proporcions guardades, són de la mateixa època que les dels més joves i dels més excel·lents lírics de llengua francesa. No tenim dadaistes (i això ja ha envellit) ni superrealistes (i això no ha envellit tant), i potser no en tindrem mai, a causa del profund equilibri i del natural classicisme dels pobles fidels a llur raça i a causa de l'ensenyament de Mistral, que ha fet inútils les experiències arriscades".

Per bé que creiem lícites les esperances "classicistes" de Roudin no ens il·lusionem. És molt natural que hom intenti lligar la sort d'una renaixença literària amb un concepte determinat de la lírica, de l'estil i àdhuc de la forma. Fa molts anys, però, que venim recollint, publicant i comentant els resultats de les experiències líriques i plàstiques en els països on l'acció política i social ha estat més decisiva. Ni a Itàlia, però, ni a Rússia, ni a Alemanya, la "renaixença" (excuseu el mot a favor de la simplificació) política, nacional o social, no ha influït a desviar els corrents espirituals que, a Europa, segueixen, en ascendència o en decadència, uns llits propis.

És un encert assegurar que Mistral i els seus companys felibres han escrit com si ignoressin llur època literària. També és un encert, ell mateix ho ha insinuat, preguntar-se si Maurras no deu "el millor de les seves idees estètiques a l'obra poètica de Mistral". Però Maurras, tot i l'escola poètica que li és afecta (el grup neo-parnassià de la revista *Eurydice*), ha hagut de transigir sovint entre els seus perquè, malgrat tot, una "renaixença" política francesa, en l'accepció maurrasiana, difícilment anirà lligada amb una renovació dels estils. Els estils, ens referim al temps que som, en el qual els contactes de literatura a literatura són immediats, els estils—les tendències—es renoven amb independència de la política. Daudet, amb el seu vitalisme, s'oposa dins un mateix partit, al clacissisme tècnic de Maurras.

Fem aquestes observacions perquè sospitem que precisament una de les causes del retard amb què la renaixença política occitana segueix la renaixença literària es deu precisament al felibrisme, el qual, malauradament per als federalistes de fet, s'ha satisfet d'ell mateix. Els felibres, a llur manera, s'han convertit en una cleda més o menys pintoresca d'il·lusos que han confós el felibrisme amb l'occitanisme i que un cop s'han expressat amb bells versos i han discursejat en "taulejadas" creuen haver redimit el país. La renaixença literària occitana, que tan bé descriu Roudin, ha d'ésser total, no exclusivament felibresca. Si les nacions, si les "repúbliques" —per dir-ho en un mot car a Maurras— meridionals han de renéixer un dia, llur desvetllament literari haurà precedit només llur desvetllament veritable, que serà el cultural (en allò que la cultura té d'integració), i aquest ha d'ésser simultani a un desvetllament polític.

Per això ens satisfà tant O. J. Roudin quan pretén que els parlars occitans ocupin llur lloc en els programes d'ensenyament, no pas solament amb peu d'igualtat amb les altres llengües llatines (italià i espanyol) com proposa ell, ans amb el francès.

Si la renaixença provençal, amb el seu classicisme vivent, representa alguna cosa més que una interpretació literària de Maurras, *serà precisament quan el poble provençal haurà après de llegir i escriure en la seva llengua a l'escola*, que en tindrem la garantia millor. Perquè l'occitanisme deixi d'ésser una aspiració dominical per a esdevenir una renaixença cal lligar la seva sort a una renaixença total de la cultura occitana per damunt de felibrismes i floralismes.

Tot i reconeixent el valor clàssic de la moderna literatura provençal trobem més important per als països d'Oc l'aparició de la "Gramàtica Occitana", de Lois Alibert, l'esforç més decisiu per a la unificació dels parlars meridionals. I per a la causa general de la nostra cultura, el fet que un filòsof espanyol, David García, publiqui en català i a Barcelona el seu primer assaig filosòfic i que un poeta occità, Juli Cubaynes, editi, en occità i en francès, també a Barcelona, el seu llibre de versos recent "*La terra e l'ostal*".

J. V. FOIX

EL CORREU D'AVUI

★ *"La Nostra Terra"*. — El número 80, que acabem de rebre, de *La Nostra Terra*, de Palma de Mallorca (maig de 1935), continua, amb dignitat, la missió literària que ja fa vuit anys començà. Heus ací el sumari: "Llibres vells i llibres nous" (ed.); "A la Mare de Déu de la Candelera", per Guillem Colom; ""Rotonda", per Bartomeu Fortesa; "L'Estat de dret i els feixismes", per A. I. Alomar; "Cançó de juny", per Manuel Serrat i Puig; "El nou grup escolar Jaume I", per Guillem Fortesa. - Notes de l'Associació per la Cultura de Mallorca. Els Llibres. Les Arts. Informació nacional i estrangera. Noticiari.

★ *Verdaguer*. — Per commemorar el XXXIIIè. aniversari de la mort del gloriós poeta català Jacint Verdaguer, En Lluís Bertran i Pijoan parlarà avui al Centre Popular Catalanista.

★ *Jocs florals de Terrassa*. — S'ha publicat la llista de les primeres cinquanta composicions rebudes pel secretariat dels Jocs florals de Terrassa 1935.

★ *Josep M. de Segarra i Clementina Arderiu* han donat llurs lectures respectives de poesies a l'Escola d'Assistència Social de Barcelona. La del poeta Segarra va tenir lloc dimarts, i la de la poetessa Arderiu avui, a les set de la tarda. Tots dos poetes han tingut un públic devotíssim, especialment femení, que els ha aplaudit i felicitat.

★ *Un manual de depuració del lèxic*. — En *Els Barbarismes*, llibre publicat recentment per l'Editorial Barcino dins la seva Col·lecció Popular, és indicada la manera de descobrir els mots forasters que s'han introduït, més o menys disfressats, en el nostre idioma, i de substituir-los per mots correctes. Un vocabulari amb prop de dos mil barbarismes completa les indicacions del text.

★ *"Els Nostres Poetes"*. — Dins aquesta popular col·lecció sortirà aviat el volum sisè, dedicat a Joaquim Maria Bartrina, i prologat per J. M. Miquel i Vergès. No dubtem que aquest volum serà ben rebut pel públic català, ja que d'aquest poeta fa molts anys que no se n'havia publicat cap antologia que contingués l'obra seva.

★ *"Ferran"*. — Els "Quaderns Blaus" han publicat un volum dedicat al doctor Ferran, redactat per Joan Paulís i Pagès. Aquest volum porta la vida del savi doctor, i hi és estudiada profundament la seva actuació científica.

★ *"Leda"*. — Les Edicions d'Ara, que ha publicat un llibre de Salvador Espriu, que porta per títol "Miratge a Citerea", i un altre de Joan Teixidor, "Joc Partit", publicarà dintre pocs dies una obra de teatre d'un autor ben conegut dintre les lletres catalanes.

LLIBRERIA CATALONIA
Ha sortit
VICENÇ BERNADES
Estampes de l'"Uruguay"
(LA PRESO FLOTANT)
Pròleg de VENTURA GASSOL
Preu: 5 pessetes
RONDA DE SANT PERE 3

Crònica Escolar

El rector a Madrid. — Demà sortirà cap a Madrid el rector accidental, doctor Mur, amb l'objecte de presidir la constitució del Tribunal d'oposicions a les càtedres de Càlcul Comercial, vacants en diverses Escoles de Comerç. Durant la seva absència, que serà segurament fins a mitjans de la setmana vinent, estarà encarregat de les funcions del Rectorat el Degà de la Facultat de Farmàcia, doctor Xavier Palomas.

Anunci d'oposicions a càtedres d'Escoles de Comerç. — A la "Gaceta" del dia 7 del mes que som s'ha inserit un anunci del Tribunal d'oposicions (torn lliure) que presideix el doctor Mur, a les càtedres de Càlcul Comercial vacants a les Escoles de Comerç de Xerez de la Frontera, Lleó, Oviedo, Palma de Mallorca, Vigo, Múrcia i Cartagena.

Els opositors hauran de concórrer el dia 15 del vinent mes de juliol, a les quatre de la tarda, a l'Escola de Comerç de Madrid, per a començar els exercicis i lliurar en el dit dia, al Tribunal, la Memòria reglamentària sobre el concepte, metodologia i programa raonat de la disciplina.

El qüestionari de les oposicions, redactat pel Tribunal, estarà a disposició dels aspirants el dia 24 d'aquest mes a l'esmentada Escola.

La IV assemblea de l'Institut de la Metal·lúrgia i de la Mecànica. — El dia 6 d'aquest mes, a les set de la tarda, se celebrà la quarta reunió de l'esmentat Institut, en una aula de la Facultat de Ciències. Es dedicà mitja hora per a facilitar el mutu coneixement dels assembleistes. Seguidament tingué lloc la sessió de notícies d'actualitat científica. El doctor Grifoll, que ha fet als Laboratoris de la Universitat determinats estudis sobre el descapat del ferro i del cer, presentà un treball de divulgació sobre aquest, que per manca de temps no pogué acabar, i quedà pendent per a una altra sessió la discussió d'un tema tan interessant per als industrials.

El doctor Tama parlà sobre els procediments moderns del laminat en comparació amb els antics, referint-se a l'invent dels americans que estalvia temps i materials. El seu treball fou il·lustrat amb projeccions.

De València vingué el doctor Turégano a exposar als concurrents alguns treballs interessants sobre els fosfats tribàsics i llurs possibles aplicacions a la indústria química, tèxtil i de construcció mecànica.

Tots els discursants foren molt aplaudits i felicitats, així com el Comitè Directiu de l'Institut de la Metal·lúrgia i de la Mecànica per la tasca que realitza pel progrés de la indústria del nostre país.

Ingrés a la Universitat. — Els exercicis de proves especials d'ingrés (Secció de Lletres) començaran el dilluns vinent, dia 17, a les quatre de la tarda, realitzant-se la prova de llatí. L'exercici tindrà lloc en una aula de la Facultat de Filosofia i Lletres i Pedagogia. Els alumnes poden utilitzar diccionari i gramàtica.

Alliberament d'uns estudiants. — Han estat alliberats els estudiants senyors Madariaga i Valls, que romanien a la Preso Cel·lular en qualitat de presos governatius. També han sortit de la presó, en qualitat d'alliberats provisionalment els estudiants senyors Xandri i Cabanes, que, com diguérem, estan processats.

Sobre una nota. — La Junta de Govern de la F. N. E. C. ens tramet un comunicat referent a la nostra nota sobre uns suposats acords d'aquella Federació, publicada ahir, en la qual, tot i reconeixent que la nota a què al·ludiem no procedeix del seu Servei de Premsa, els acords que s'hi detallen, són exactes.

Sense voler prolongar aquesta confusió, hem de dir que el tal acord no estava pres en el moment de la seva publicació i, per tant, existí molta precipitació en la remissió a la premsa de la nota de referència.

L'estudi del problema social i l'A. G. A. E. S. — Avui, dijous, a les deu de la nit, tindrà lloc al casal de l'Associació de Graduats i Alumnes Socials, la IV conversa amb ponent que, organitzada per la Comissió d'Extensió d'Ensenyament, desenvoluparà el Graduat senyor Benvingut Borràs Serres sobre el següent tema i qüestionari:

"Funció social de la col·locació obrera."

Col·locació obrera i atur forçós.

Constitució d'organismes de col·locació obrera. — Llur relació amb les corporacions de Treball, Instituts d'Orientació Professional i Caixes d'Atur.

Carnet professional.

Com ha de fer-se la inscripció.

Unificació de les Borses de Treball.

Forma de donar les col·locacions.

Procediment per al nomenament de les Comissions Inspectores.

Censos professionals mòbils. — Estadístiques.

Condicions necessàries dels funcionaris.

Avui, dijous, dia 13
inauguració al migdia del Restaurant "Huerta Valenciana" de la Torre de Sant Sebastià, de la Barceloneta.
Reserveu la vostra taula.

Escola de Teixits de Punt de Canet de Mar. — Un primer examen d'ingrés per al pròxim curs 1935-36 tindrà lloc el dijous 27 del present mes, a les deu del matí, a la mateixa escola.

Les proves d'aquest examen es basen sobre els coneixements mentals d'aritmètica, geometria, ortografia i lectura. Els posseïdors de quatre cursos de batxillerat poden ingressar a l'Escola sense examen.

L'examen de juny té per objecte donar ocasió als interessats de verificar llurs coneixements i permetre'ls de completar-los, si cal, abans de l'obertura de curs.

Un segon examen d'ingrés tindrà lloc a la segona quinzena de setembre.

Les instàncies han d'ésser trameses a la Direcció de l'Escola des del dia 11 al 22, ambdós inclusivament. Es podran presentar també a l'Escola tots aquells que desitgin més àmplies informacions, tant pel que es refereix a l'ingrés com pels estudis que es realitzen.

LLEGIU
L'ANUNCI
DE LA
FIRA

Totes les notes pregades han d'ésser trameses en català i abans de les nou del vespre, a la Redacció.

Respectem Poblet

Amb motiu del centenari de la destrucció, i de la restauració suara feta, en el bell monestir de l'orde del Cistell, guardador de tants valors de la vida del nostre passat, s'està fent una bona i orientada propaganda, perquè siguin coneguts aquests valors i a la vegada palesar l'interès de tots els catalans per l'abnegació i cura posada en la restauració, gràcies a la voluntat decidida i ferma del patrici Eduard Toda i Güell, president i ànima suprema del Patronat, el qual ha estat amorosivolament acompanyat de bona voluntat.

En el comentari d'avui anem a fer quelcom d'advers al nostre article sobre "Poblet en perill" (que sortí retardat). En aquell article demanàvem la cooperació de tothom per a fer factible la continuació de les obres de restauració. Això ja és aconseguit. Cal, doncs, felicitar-nos-en.

Parlàvem en aquell article com a excursionistes conscients, del que per nosaltres té de valor tota obra arqueològica, gran o petita, mentre sigui aquesta dins el clos de les terres de parla catalana, i, per tant, tingui un lligam directe amb la seva història, de gestes, llegendària, de fe, etc. En nom d'aquests excursionistes catalans (no precursors de cap turisme embruta parets) és avui que ens veiem obligats, per dignitat de tots, d'agafar novament la ploma per posar de manifest a tots els nostres lectors i perquè a la vegada es donin per assabentats els que amb noble i santa causa posen llur entusiasme per tal de portar gent a visitar el meravellós clos dels exmonjos pobletants.

I anem a indicar els motius que ens obliguen a aquestes ratlles amb la creença que alçaran un clam d'indignació contra la manca de respecte als valors sagrats de la nostra terra, com ho són aquella munió de pedres patinades pels anys que també han sofert glaçors i ponentades, com la nostra ànima. Per la festa del primer de maig uns obrers, complimentant la diada i fent de "turistes", visitaren el monestir. Hagueren d'ésser trets perquè el cap els pesava com el plom, car havien tingut la no gens feliç idea de fer la visita després d'un saborós àpat. No fa gaires diumenges que uns altres "turistes" enrolats sota el nom d'una entitat esportiva (?) hagueren d'ésser severament amonestats, puix que amb una broma xarona i poca-solta, feien mofa dels sepulcres guardadors de les despulles dels familiars de les cases dels Cardones, Cervellós, Copons, etc., i no cal dir on arribà la mofa davant les tombes reials. Hem de creure que si aquelles pedres, aquelles venerables pedres, tinguessin cos i ànima, i, per tant, una passió com tenim els homes, totes a la una s'haurien abraonat damunt d'aquells menyspreadors del respecte que mereixen aquells llocs, puix que si hom els visita és per la seva voluntat i no per força, i que per tant cal guardar el màxim de decòrum. Cal tenir present que quan hom va al teatre i no li plau el que fan, se'n va.

Són dos fets que cal meditar-los (un de tants) per copsar-ne tota la responsabilitat que en si conclouen, puix que sabem que molts que van a Poblet hi van com si anessin a les Planes, solament amb el desig de fer gatzara i que els transportin en autocar.

Al que acabem d'esmentar cal afegir-hi diversos actes celebrats de tendència completament oposada i que fan témer pel constant perill en què està exposada la magnífica obra d'art romànic i gòtic, avui en estat de reconstrucció i consolidació. ¿Han pensat les col·lectivitats polítiques i doctrinaires, en quin grau màxim de responsabilitat incorren en el fet de posar de fons en llurs actes el nostre més gran valor arqueològic? Poblet, avui no és d'un element determinat, sinó que és de tots els catalans, i, per tant, tots, siguin els que siguin, tenen el deure moral i material de vetllar per la seva conservació, puix que l'exmonestir està incorporat al patrimoni artístic i arqueològic de Catalunya.

Tinguem tots força present que la seva destrucció fou filla de passions violentes. ¿Què no passaria avui, que en qüestió d'apassionaments sembla no haver passat cap centúria? Cal recordar, puix que és viu encara, el fet que l'any passat fou volada amb dinamita la meravellosa creu gòtica de Santa Coloma de Queralt. ¿Què es volgué destruir, la joia arqueològica? No: allò destruït fou el simbolisme. Per tant, avui com cent anys enrera, si una nova topada de passions es produís, per arreu sortirien, no hi ha dubte, éssers que destrossarien tot simbolisme, fos del caire que fos.

Cal, doncs, que de la mena de visites que més amunt indiquem, exigir a les entitats organitzadores tota mena de garanties de la gent que porten i que en cas de produir-se una incorrecció fer-ne responsables les entitats fent pública llur conducta, a fi que les persones de sentit comú se n'apartin, i quant a la celebració d'actes, fer allò que humanament es pugui perquè no tinguin lloc per tal d'evitar el perill que plana damunt d'aquella obra magna. ¿No podria anar-se a a realització que, almenys a cinc quilòmetres del monestir, hom abandoni llur passió i que en posar els peus dins el recinte emmurallat es recordi que el terreny que trepitja és patrimoni de tots i que, per tant, per l'esperit que representen aquelles velles pedres, allà només es pot entrar com a catalans, res de si hom és de dreta, centre o esquerra; repetim, només com a catalans, i una vegada dins servar, per a tota l'obra de Poblet, el més gran i fidel respecte.

Fent-ho així, Catalunya una vegada més podrà sentir-se orgullosa dels seus fills.

JOSEP BARRILLON

Gràcia, juny del 1935.

Amics dels Museus de Catalunya

L'Associació dels Museus de Catalunya, previ acord amb la Junta de Museus de Barcelona, a l'objecte d'iniciar l'obra de difusió entre el poble, de les valors artístiques i històriques que en aquells museus són contingudes;

Considerant la necessitat d'iniciar i orientar en un sentit de màxima dignitat i eficàcia, els serveis de guiatge del públic a través de les col·leccions dels nostres museus abandonats sovint en altres bandes, a ciceronatges oficiosos espontanis, deficients, per improvisació o industrialització d'una tasca pedagògica de tant delicada naturalesa;

Atenent els informes de la Direcció General dels Museus d'Art de Barcelona sobre la forma en què aquesta funció és practicada pels Serveis d'Educació annexes a l'organització tècnica d'alguns dels grans Museus d'Europa i de la majoria de l'Amèrica del Nord;

Estimant com un símptoma satisfactori de l'alt interès del poble per les nostres col·leccions d'art el fet de la nodridíssima concurrència de visitants que els diumenges acuden a visitar-los i a la qual s'ha de correspondre amb una assistència pedagògica oral, que faci profitosa els fins de la cultura aquesta curiositat;

Tenint en compte que el caràcter de servei dominical permanent que s'ha de donar a aquesta tasca, no permet exigir-lo del personal tècnic normal de les oficines de la Junta de Museus, que té com a missió essencial la cura de les col·leccions en tots els múltiples aspectes que elles comporten;

Considerant d'altra part que la base de coneixements necessaris damunt la qual ha d'establir-se el coneixement concret de la matèria a explicar, correspon als ensenyaments de la Secció corresponent de la Facultat de Filosofia i Lletres de la nostra Universitat, i que de més a més pot esdevenir beneficiós per al futur, aquest contacte dels nostres museus d'art amb les promocions anuals universitàries, d'on han de sortir els futurs especialistes de la història de l'art;

Ha acordat,

Organitzar a títol d'assaig, en el Museu d'Art de Catalunya, un servei dominical permanent de conferències a través de les sales, que podran ésser seguides pels visitants reunits entorn del conferenciant, el qual haurà de donar a aquells unes nocions generals suficients a la comprensió de l'interès històric, artístic i tècnic d'aquestes, la seva descripció particular.

L'hora de les conferències serà al matí i es fixarà oportunament. Cada diumenge, un conferenciant explicarà la Secció d'Art Romànic, i un altre conferenciant la d'art gòtic. Un tercer conferenciant explicarà els diumenges alterns, la Secció d'art de la Renaixença i barroc i el mateix conferenciant, en diumenges alterns, l'art contemporani.

Els conferenciants seran determinats en mèrits d'un concurs amb exercicis orals convocat a l'efecte, anualment, entre els alumnes de la Facultat de Filosofia i Lletres de la nostra Universitat, que hagin acabat els estudis de la Llicenciatura el mateix any de la convocatòria.

Cada any, a la fi del curs acadèmic, serà convocat el nou concurs, el fall del qual serà donat abans del 15 de desembre del mateix any, entrant els nous conferenciants en funcions el primer diumenge de gener de l'any següent i cessant els que foren nomenats en el curs immediat anterior.

El Jurat serà presidit pel senyor president de l'Associació dels Amics dels Museus de Catalunya, i format pels senyors President de la Junta de Museus, Degà de la Facultat de Filosofia i Lletres de la Universitat de Barcelona, Professor d'Història de l'Art a la mateixa Facultat i Director General dels Museus d'Art de Barcelona.

La convocatòria i bases del concurs es publicaran al seu temps.

Cursos i Conferències

CURSOS DE CATALA

L'Ateneu d'Acció Catalana Republicana del Camp d'En Grassot ha organitzat un Curset de Gramàtica Catalana per a ambdós sexes, a càrrec de la senyoreta Pilar Galés, mestressa i presidenta de la Secció Femenina de l'esmentat Ateneu, el qual començà el dimarts passat, dia 11, i es donarà tots els dimarts i dijous, de les set a le vuit del vespre. Per a matrícules, a l'estatge social de la dita entitat, passatge Romà, 81.

NOTICIARI

Avui el cos facultatiu de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau celebrarà a les onze del matí sessió científica pública mensual, en la qual es discutiran les següents comunicacions: Doctors Josep Malaret i Vilar: Radioteràpia ràpida i intensiva de dos epiteliomes de la pell de la cara. Presentació del malalt. J. M. Lucena: ¿Prostatectomia hipogàstrica o perineal? J. M. Grau i J. Abelló: Quatre casos de cos estrany a les vies respiratòries baixes. Gil Vernet: Consideracions sobre un cas de distoxia per circular de cordó.

— Avui l'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya celebrarà sessió científica extraordinària, a les deu de la nit, en la qual seran presentades les següents comunicacions: Doctor Ignasi de Gispert i Cruz: Sobre el diagnòstic dels tumors juxtamedul·lars. Doctor Joan Puig i Sureda: Presentació d'un cas de meningioma espinal tractat quirúrgicament amb resultats satisfactoris. Doctor Antoni Trias i Pujol: Presentació d'un cas de Siringomièlia tractat quirúrgicament. Doctor Manuel Corachan i Llord: Tractament quirúrgic de l'epilèpsia. L'acte tindrà lloc al nostre estatge social.

— Avui, a les set de la tarda, a la sala de conferències de l'Acadèmia de Medicina (Carme, 45) tindrà lloc la tercera lliçó del curs de Crenologia catalana. Aquesta lliçó ha estat encomanada als doctors August Pi i Sunyer, professor de Bioquímica de la Facultat de Medicina, i Esteve Isern i Cervera, metge hidròleg a Caldes de Malavella. El primer parlarà de "Les aigües alcalines en el tractament de trastorns del metabolisme", i el segon de "La cura a Caldes de Malavella". Demà, divendres, dia 14, a les sis de la tarda, al mateix lloc, tindrà lloc la quarta lliçó, amb la dissertació del doctor J. M. Bellido, professor de Farmacologia de la mateixa Facultat, "Les cures de diüresi", i la del doctor Joaquim Soucheiron, metge hidròleg a Sant Hilari Sacalm, "La cura a Sant Hilari".

— Es posa a coneixement de les persones que s'interessin pels cursos gratuïts d'anglès organitzats pel London Club, Ausias March, 2, segon, telèfon 24687, que la inscripció es tancarà definitivament el dia 14 del corrent.

EXPOSICIONS D'ART

SALA BUSQUETS
PASSEIG DE GRACIA 36
LLUIS MASRIERA — Pintura

SYRA
DIPUTACIO, 262 - TELEFON 18710
Art i ornamentació
GRAU SALA — Ventalls i guaixos
R. AULINA DE MATA — Apunts acolorits
ANGEL SANTOS — Pintures
Fins al 14 de juny

SALA GASPAR
CONSELL DE CENT, 329
(entre Rambla de Catalunya i Balmes)
RAMON N. PERMANYER — Pintura
Fins al 21 de juny

SALA RENART
Diputació, 271. - Telèfon 16217
Imatgeria Marès. Obres de pintura
SELECCIO DE DIBUIXOS DE DIVERSOS ARTISTES
Fins al 14 de juny

SALA BARCINO
RAMBLA DE CATALUNYA, 29
MARCS, GRAVATS, PINTURA MODERNA
Fins al 14 de juny

LLIBRES!!
Autògrafs, dibuixos, aquarel·les
el més important assortiment de gravats de Barcelona
Exposició i venda a preus interessants a
METROPOLITANA
LLIBRERIA VELLA I NOVA
Granada, 31, baixos de la Sala Mozart